18.9.2017

Eduskunnan ympäristövaliokunta 19.9.2017 klo 10.00

Asia: Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2018

Timo Tanninen
Luontopalvelujohtaja
Metsähallitus

METSÄHALLITUKSEN JULKISET HALLINTOTEHTÄVÄT
Mom. 35.10.52 (YM) ja mom. 30.64.50 (MMM)

Mom. 35.10.52 Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät

Hallituksen esityksessä YM:n momentille 35.10.52 myönnetään yhteensä 30 906 000 euroa. Esitykseen sisältyy 1 700 000 euroa Matkailu 4.0 –hankkeeseen sekä 650 000 euroa kansallispuistojen ja muiden virkistyskohteiden palveluvarustuksen parantamiseen. Lisäksi Metsähallitus saa käyttää ne julkisten hallintotehtävien tulot, jotka kuuluvat YM:n toimialaan (arviolta 5 400 000 euroa).

Toiminnan vaikuttavuustavoitteet YM:n toimialan osalta ovat:

- lajien ja luontotyyppien suojelutaso paranee tuoreen tiedon mukaan priorisoiduilla toimenpiteillä
- Natura 2000- ja luonnonsuojelualueverkoston tila paranee kustannusvaikuttavin toimin
- kulttuurihistoriallisen kiinteistövarallisuuden arvo säilyy
- luonnossa virkistäytyminen lisää hyvinvointia ja luonnon arvostusta, jota tuetaan aktiivisella viestinnällä

Vuonna 2018 toiminnassa painottuu vahva panostus kestävää matkailua edistäviin toimiin, etenkin hallituksen kärkihankkeisiin kuuluvan Matkailu 4.0 –hankkeen sekä sen tavoitteita tukevan 650 000 euron lisämäärärahan turvin. Näillä määrärahoilla parannetaan useiden kansallispuistojen ja muiden tärkeiden käyntikohteiden palvelu- ja opastusvarustusta, uudistetaan suosittujen Luontoon.fi sekä Retkikartta.fi sivustojen sisältöä sekä laaditaan yritysten matkailumarkkinointia tukevaa viestintämateriaalia.

Uhanalaisten lajien ja luontotyyppien suojelussa etenkin LIFE-rahoituksen merkitys on suuri. Useat käynnissä olevat LIFE-hankkeet (5 kpl) jatkuvat myös vuonna 2018. Metsähallitus on valmistellut ja jättänyt 3 uutta LIFE-hakemusta, joiden läpimeno ratkeaa keväällä 2018. Hakemukset koskevat liito-oravien suojelua, kovakuoriaisten elinympäristöjen hoitoa sekä saariston ja rannikon lajien- ja luontotyyppien hoitoa ja kunnostamista. Olemme mukana myös kumppanina kahdessa muussa LIFE-hakemuksessa liittyen itämerennorppaan ja kiljuhanheen.

Suojelualueiden ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kohteiden määrärahojen riittävyys on em. erittäin myönteisistä lisärahoituksista huolimatta jatkuva haaste. Hoidettavien kohteiden lukumäärä ja pinta-ala ovat jatkuvassa kasvussa mm. Natura 2000 –verkoston toimeenpanon myötä. Palveluvarustuksen kunnossapito on myös iso haaste, Metsähallituksen tuoreet laskelmat ns. korjausvelasta ovat valmistumassa lähiviikkoina. Eduskunnan myöntämillä lisämäärärahoilla on ollut korjausvelan kiinnikuromisessa hyvin merkittävä rooli. Palvelu- ja opastusvarustuksen kunnolla on entistäkin suurempi merkitys jatkossa, kun kansallispuistojen ja muiden käyntikohteiden suosio matkailukohteina jatkuvasti kasvaa, samoin niiden merkitys mm. terveyden ja hyvinvoinnin lähteenä.

Mom. 30.64.50 Metsähallituksen eräät julkiset hallintotehtävät

Hallituksen esityksessä MMM:n momentille 30.64.50 myönnetään 6 454 000 euroa. Esitykseen sisältyy 770 000 euroa Matkailu 4.0 hankkeeseen sekä 170 000 euroa kävijäseurantojen digitalisaatioon. Lisäksi Metsähallitus saa käyttää ne julkisten hallintotehtävien tulot, jotka kuuluvat MMM:n toimialaan (arviolta 5 800 000 euroa).

Toiminnan vaikuttavuustavoitteet MMM:n osalta ovat:

- riista- ja kalakannat säilyvät elinvoimaisina ja metsästys ja kalastus on eettistä ja vastuullista
- eräpalveluja tarjotaan kattavasti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävästi ja sillä luodaan hyvinvointia
- luonnossa virkistäytyminen lisää hyvinvointia ja luonnon arvostusta, jota tuetaan aktiivisella viestinnällä

Myös MMM:n määrärahoja käytetään Matkailu 4.0 –hankkeen edistämiseen valtion retkeilyalueilla ja vastaavilla kohteilla. Näiden kohteiden virkistys- ja matkailukäytön lisäämiseksi on myös menossa muita kehittämistoimia. Valtion retkeilyalueet ja vastaavat kohteet täydentävät merkittävällä tavalla sitä retkeily- ja ulkoilutarjontaa mitä kansallispuistot ja vastaavat suojelukohteet tarjoavat.

Metsähallitus kehittää metsästys- ja kalastuslupamyyntiä ja lupamyynnin sujuvuutta. Tuikki- ja Kieppi-lehdissä esitellään monipuolisesti valtion alueiden eränkäyntimahdollisuuksia, metsästyksen ja kalastuksen hyvinvointivaikutuksia sekä riista- ja kalakantojen hoitoa. Kalastonhoitomaksujen keräämistä tehostetaan markkinoinnilla ja sähköisiä palveluja kehittämällä sekä Suomu-lehteä julkaisemalla. Erävalvonnan osalta kehitetään viranomaisten yhteistyöverkoston toimintaa ja luodaan uusia yhteistyömalleja riistakonsernin ja kalatalouskentän toimijoiden kanssa.

Metsähallitus osallistuu aktiivisesti vaelluskalojen elinkierron palauttamiseksi tähtääviin hoitotoimiin sekä toteuttaa metsäpeuran palautusistutuksia osana Metsäpeura-LIFE hanketta. Olemme kumppanina jokirapujen suojelua edistävässä LIFE-hakemuksessa, jonka läpimeno ratkeaa vuoden 2018 keväällä.

Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien kehittämistyö

Metsähallituksen julkisiin hallintotehtäviin kohdistuu merkittäviä taloudellisia ja toiminallisia haasteita. Metsähallituksen julkisia hallintotehtäviä kehitetään aktiivisesti tuottavuuden, tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden parantamiseksi. Tänä vuonna on em. tavoitteiden edistämiseksi laadittu fokusoitu kehittämisohjelma ja sen rinnalla työstetään toimintatapauudistusta. Toiminnan priorisoimiseksi laaditaan suunnitelmia niin luonnon virkistyskäytön kuin luonto- ja kulttuurikohteiden suojelun osalta. Valtion budjetin ulkopuolisia määrärahoja haetaan myös erittäin aktiivisesti eri lähteistä. Valmistautuminen maakuntauudistukseen on myös täydessä käynnissä.

